



Any XI Núm 408
 ARIA 31 Octubre 1927.

DEU I PATRIA

PREUS
 Artá, i comarca any 4 Ptas.
 A fora id 6 »
 Extranjer id 10 »

Els quadros de St. Salvador

A molts dels qui visiten el bell Santuari de Nostra Dona de Sant Salvador, Patrona de la nostra vila, les semblarà casi extemporani que venguem ara a donar relació dels quadros que ornen les seues blanques parets des de fa ja algunes mesades. Verament, pertocava i era idea nostra, parlar-ne tot just foren penjats, però desitjàvem tenir abans una interview amb el seu donador, el fill il·lustre de la nostra vila i fervent enamorat de N^a Verge D. Rafael Blanés Tolosa al qual per varies circumstàncies no nos fou possible veure fins fa poc.

Assementats de que se trobava a la nostra vila, anàrem a visitar-lo a cassena i, efectivament, el trobàrem a la terrassa, aquella terrassa que sembla feta expressament per un vigia del ferro-carril. Abocada a la vora de l'Avenguda del ferro-carril i dominant grau part de la nostra vall, sembla que D. Rafel està sempre orella alerta a l'altre objecte dels seus amors i de les seues preocupacions: el ferro-carril. I ja 's sap; no 's pot parlar amb ell que no surtin aquests dos assumptes, el ferro-carril i la Mare de Deu de St. Salvador: *ex abundantia cordis os loquitur*.

Nos reb amb el cor franc, obert, com sempre, i estant ell ja enterat de l'objecte de la nostra visita casi no cal que li diguem res, perquè s'adelanta i a la més petita insinuació nostra el teim ja a ell donant-li contestació.

— ?

Tot arribarà, no hi poseu duptes, però pensau que són ja una partida de millions que hem conseguits del Govern pels ferro-carrils de Mallorca i

no nos convé forçar massa la seua bona voluntat. Sabut és que está ja conseguit i en realisació la doble via d'Inca i el túnel per devall Palma i aixó és una millora importantíssima per Mallorca.

— ?

Si que ho serà també i grossa, la construcció de la via Sinenç-Santanyi, passant pel pobles de St. Juan, Montuiri Porreras i Campos, com també ho serà la continuació del ramal de La Pobla Pollensa, i Pobla fins a Alcúdia i el ferro-carril Palma Andratx que seguiran a las obres avui comensades.

— ?

El de Calarratajda vendrà també. Estan cumplits tots els tràmits del seu expedient i fins está incluit en el pla de ferro-carrils aprovat ja pel Consell d'Obres Públiques i Consell Superior del Ferro-carril; de manera que no falta més que la consignació de la quantitat necessària i anunciar la subasta lo qual és cosa no difícil de conseguir i praguem a la Verge de St. Salvador que prest sia un fet.

— ?

Vertaderament nos havíem allunyats de l'objecte principal de la nostra entrevista que és parlar del quadros que vaig enviar pel Santuari de la nostra Patrona, la Mare de Deu de Sant Salvador. Una volta venuda la meua antiga casa de Palma, que el bon gust del tio Antoni i del meu pare, que Deu tenga, havia adornada amb grans quadros dels millors pintors mallorquins del seu temps, vaig pensar immediatament en depositar a Sant Salvador els qui més s'avenguessen amb l'extensió de les parets i amb el gust del Santuari, mentres fos-

sen d'assumpte religiós.

— ?

Efectivament, s'hi avenen molt, de tal manera que semblen pintats aposta. Les dues capelles laterals amb els retables nous de Jesús Ressuscitat (que també he cedit al Santuari,) a un costat i el de la Mare de Deu en el Misteri de la Resurrecció a l'altre, junt amb els dos grans quadros que hi ha a cada una queden plenes, com també hi queden els dos panys de paret d'aprop de l'entrada.

— ?

Ja hu sé que hi ha qui ha cregut de sentit profà a algú d'ells, però, si be es mira, no hu són. El de l'entrevista del gran Rei En Jaume I amb el capitost dels moros mallorquins fent-li aquest entrega de la Ciutat, és un dels de caràcter més religiós per quant representa el triouf de la Creu damunt la Mitja Lluna; la reconquesta de la nostra Illa per la sacrossanta religió cristiana. Els altres dos d'assumpte bíblic, el Somni de Jacob i la treta d'En Moisés del Nil no poden ser ja més escaients al costat dels demés d'assumpte religiós, com St. Antoni, martiri de Ramón Lull, Sagrada Família, etc. perquè així s'hi troben simpàtiques escenes del Antic Testament junt a las místiques figures i escenes del Nou.

— ?

Si no record malament, el de Moisés tret del Nil, i el de l'entrevista de Jaume I amb el cap dels mussulmans, són d'En Mestre, pare i fill; el de St. Antoni d'En Buades; el Somni de Jacob d'En Terrassa, el de la Sagrada Família i Martiri de Ramón Lull d'En Salvador Torres, i de altre Torres, encara que no n'estigui ben segur crec que el primer és també el de la Oració al Hort.

També anava a destinar-lo a Sant Salvador; però aquest quadro és d'un franciscà missioner, natural d'Artá, el Pare Vicens (a) Jan pintat per Bauzá i el mateix Sr. Rector me feu pensar que escauria millor al Couvent dels PP. Franciscans i en efecte els ho vaig entregar.

Haviem ja sabut lo que més desitjavem i la conversa se desviá parlant d'altres assumptes d'interés local i de palpitant actualitat com la cerca de aigües potables per augmentar el caudal canalisat de la font de la vila el de la construcció d'escoles i altres que seria llarg relatar i per fe lloc a altres visitants que l'esperen. ven nos despedirem de D. Rafel agraint-li l'atenció i benevolença que a Llevant presta, i novament nos complavem en reiterar-li avui el nostre agraiment.

A.F.

ADMINISTRACIÓ MUNICIPAL
SUBASTES.

Dijous passat dia 27, al vespre tengueren lloc a la Sala les següents subastes,

1ª Construcció de la paret de contenció en el costat esquerra de la Avinguda del Ferrocarril. Tipus de subasta a 7 pts metro quadrat; la tregué Mestre Bartomeu Flaquer Esteve (a) Mangol que abaixá el 16 i mitj pS.

2ª La sala escola de la Colònia. La tregué Mestre Llorens Sureda Galmés, Colonier, el qual abaixá el 21 tres quarts p00 sobre les 2500 pts perque estava publicada.

3ª La paret del carrer de St Salvador. Tipus a 4'50 metro quadrat. Ningú hi digué; quedá deserta.

4ª Aixamplament del Camí de s' Ermita en la Clota. Excavació i construcció de la paret. Tipus de l'excavació 2 pts metro cúbic; id de la paret 4'50 pts metro quadrat. La tregué Antoni Ginart Llabrés (a) Metlé per baixa del 21'6 pS.

5ª Aixamplament i paret del mateix camí davant la Caseta del Guindando. Tipus de subasta; 1'50 pts metro cúbic l'excavació i 4'50 pts metro quadrat per la paret. La tregué Mestre Gabriel Dalmau Miquel (a) Morrey per baixa del 27 pS.

Prest se publicarà l'acord d'obrir informació per escrit per reforma de les Ordenances Municipals especialment en referència a les fonts d'ingressos.

allargà el seu barralet diguent-li:

Beveu i vos compndreu. Aquesta vaca no vos donará gens ni una mica de llet, perque ja és veyá i tot lo més és bona per estirar o per du a matar.

—Qué me deis? digué en Juanet, i se passava sa má pes cabeis; —quí s'ho hauria pensat mai Aquesta si que és bona! Ell si matam aqueixa bistia a canostrá, sí que n'hi haurá de carn! I lo bó és que jo no'n som gens afectat de carn de vaca; no la trob gaire tenra ¡Si tengués un porcellet com aquest! Aixó té un altre gust i sinó et queden ses salsitxes.

—Escolta, Juanet,—dígué llavors l'escorxadó.—si voleu vos barataré amb molt de gast es porcell amb sa vaca.

—Ja está feta sa barrina, diu En Juanet —I Deu vos pagui sa vostra amistat.

Li entrega sa vaca, se fa devallar es porcellet des carreó i agafa sa corda amb que estava fermat.

En Juanet segueix, camina caminarás, pensant en ses grans xaripes que trobava, que tot li venia a cor que vols, i si rebia qualche disgust, tot se tornava compndre per be seu. Des cap de un poc topa un atlotet que duia una oca blanca davall es bras. Comensen per demanar-se "quina hora és" i en Juanet ja és partit a contar li la seva ventura i quins barats tan aventatjats sempre havia fets; i aquell atlotet li contá que duia s'oca a un batxig.

(Seguirá)

VIDA TRISTA ..

*Temps era temps quant jo, llibert folgava
i ara som esclau d'un llarg pená;
mon cel d'infant qui tan seré's mostrava
de do! funest s'enmascará*

*Viure és plorá i morir; trepijá espines
el caminar per eixa vall de plors,
a on al fons dels plers hi trob melzines
la traïdoria al fons dels cors,*

*On, obstinat company qui mai me deixa,
el fástic me rosega horriblement
com un banyarriquer, i abans de néixe,
del goig aufega la sement.*

*Senyor, Senyor, la vida és trista i dura,
amarga com set calzes d'amargura,
i, amb tot, jo me rebel a no morí.
Es fonda la ferida i acorada
peró no arrib a alsar mai la mirada...
encar m'atreu el mon mesquí!*

FELIX

En Juanet de la Sort

La ferma a un abret, i com no tenia bruiola pará davall es bregués sa barretina de cuiro; prová de munyir i per be que fregava i expré-m'a, no surtia ni una gota de llet.

I com tenia tan poca trassa per munyir, sa vaca, impacient, li venta cossa amb una de ses potes de darrera, el fer an el cap, tomba en te-

ra i com pega d'eima estigué unar bona estona sense sebre aon era.

Per la bona sort passá per allá un escorxadó qui duia un porcell dins un carreó.

—Qué són aquests gemecs—dígué com va veure an en Juanet pen terra, i devallá que ajudar-li a aixecarse.

Aquell li contá fil per randa lo que li havia passat, i el caràcter li

Bona impresió

Fou bona i agradabilíssima la que nos ne dugueren 'a altre setmana al visitar el devot Santuari de Lluch.

El dia plujós no era de lo millor per anar d'excursió, Així és que la plassa estava deserta i sense moviment, mentres que en el casal i corredors que atravessem hi reinava absoluta quietut.

Al entrar a l'església en aquelles hores, mig a les fosques, nos imposá gran respecte el contingut de un considerable i inesperat estol d'obriers, fent Exercisís Espirituals, que, amb posat meditatiu, anaven baixant uns i altres pujant la curta escala que uneix el temple amb el camaril aont se venera la piadosa imatge de Nostra Senyora

Molts n'hi havia aquí resant devotament quant se senti un toc d'una campana del Monastir.

Tot d'una s'alsen tots per ajuntar-se als altres que compareixerien de l'interior de la casa i plegats, obedients i silenciosos

com si fossen religiosos observants, van amb aire compungit a escoltar la autorisada paraula del P. Director dels Exercis.

La devota actitud dels exercitants produí en nostre esperit una molt bona impressió que nos en pensar amb els molts saludables fruits que pot produir l'excelent Obra dels Exercis.

Nos alegràrem moltíssim al conèixer que molts eren d'Artá i desde les columnes de *Llevant* volem donar la enhorabona a la Caixa Rural del nostre poble per haver protegida la decisió dels nostros paisans desitjosos d'aprofitar-se,

Esperam que seguirá la Caixa donant facilitats an els qui d'aquí en avant *vulguin* també dedicar-se a tan recomanable recés. Intencionadament hem dit *vulguin* perque trobam que an aquestes coses no s'hi ha d'anar per forsa, sino voluntariament i amb idea de conèixer els propis devers amb Deu, amb el proisme i amb si mateixos.

Que la Verge Santíssima beneesca a tots els qui a Lluch l'han venerada i les doni forces per que, desafiant amb valentia les bromes d'ànimes vulgars, sien model de religiositat, honradesa i ciutadania.

F. F.

De Son Servera

Amb assistència de numerosíssim públic tengué lloc diumenge 23 del corrent l'inauguració del nou teatre "El Recreo" situat en el carrer del General Borbón, el propietari de qual com ja saben els lectors és D. Miquel Vives (a) Cupa.

Hi treballá la Companyia còmica-dramática Fuster de Palma, posant en escena el popular drama d'En Zorrilla "D. Juan Tenorio", la representació del qual agradá al públic, lo mateix que el sánete "Los Monigotes" que com a final de festa representá la mateixa Companyia. La banda de música del poble tocá varies pessas durant l'intermedi de cada acte.

El local, un poc reduït, pero ben instalat, té sala de butaques i dues tiras de palcos, oferia un hermós cop de vista. El públic sortí del tot satisfet.

Desitjam al Sr. Vives prosperitat en aquesta la seva empresa.

REGISTRE

MORTS

Dia 26 Octubre — Maria Oliver Morey (a) Pifolera de 74 anys, viuda, de Miocard t's troncía.

Dia 27 Francesc Orell Febre, de 67 anys; natural de Santanyi viudo,

de Inutilencia Aduza.

NAIXEMENTS

Dia 26 — Aina Font Ginard, filla de n Pere Juan de Sa Caseta i de Na Bárbara Etxava.

Dia 27 — Jaume Alzamora Bisbal, fill d'en Juan de Son Ramón i Maria Casina.

MATRIMONIS

Dia 22 Juan Danús Canet (a) d'es Forné Serra amb Margalida Serveda Vaquer (a) Reia.

Dia 24 Manuel Bonnin Bonnin, Marín, amb Jerónia Fuster Picó (a) Ranxera.

Dia 29 Juan Banzá Amorós de Capdepera amb Na Margalida Fuster Fuster (a) filla de N'Andreu Ranxer.

DE CANOSTRA

PER LES VERGES

Seguint la costum mallorquina, el dia vint, en la vigília de *Les Verges* se feren moltes serenates. Sortí la banda de música de D Antoni Gili, com també particulars amb orgues, i cant. El dia de les Verges el decapvespre els nins i nines i el vespre el jovent anaven per les cases conegudes a demanar el penjol.

CARRO GIRAT

Dia 24, se toparen un automòvil estern i el carro d'En Barraca en el carrer de Antoni Blanes, cantonada amb el de Na Batlesa; el carro quedá girat. Madó Barraca qui ca valcava rebé molts de cops.

MATRIMONI

Hem rebuda la participació de casament del nostre paisá i bon amic D. Juan Sancho Miquel amb la Sta. Dolores Gomés Tetuá, que se efectuá a Méxic el dia 10 d'Octubre d'aquany.

Desitjam interminable lluna de mel, i pau i unió per a sempre a la nova parella.

CONFERENCIA

D. Narcís Canals president del Rotary Club de Mallorca, nos ha enviat un exemplar de la fulla que inserta la interes-

sant conferéncia que dona el Doctor Vanrell sobre *Tuberculosis*. Seria el nostre desig publicarla, però no'ns ho permet el curt espai de que disposem.

ARQUITECTE ESCOLAR

Diumenge passat fou aquí amb l'objecte de determinar l'emplament del edifici per l'escola graduada en projecte, l'arquitecte escolar i bon amic D. Guillem Fortesa el cual com se sap fa poc temps entregá els plans al nostre Mg. Ajuntament.

MORTA

Dimecres passat devers les deu i mitja del matí foren administrats eis Sants Sagraments a D^a. Maria Oliver Morey (a) Pifolera la cual al horaixa morí. Al cel sia.

CAS DE DIFTERIA

Ahir se declará un cas de diftèria en una nina de sis anys d'En Tófol Banula del carrer de l'Hort la qual ha morta aquest dematí. Deu doni a sa familia el consol necessari per soportar cop tan fatal i al cel sia.

RELLIGIOSES

PARROQUIA

Dissapte comensaren les Coranta Hores que se celebren cada any en sufragi de l'ànima de D^a. Elisabet Blanes Folosa (a. c. s.) les quals acabarán demá després de l'Ofici. Predica el Triduo el Rt. D. Francesc Sitjar.

Ahir se celebrá la festa de Jesucrist Rei, amb tota solemnitat. La comunió general del matí fou molt numerosa.

En l'Ofici el nou chor que dirigeix En Josep Llabrés cantá una missa a veus i el vespre el mateix chor cantá la coroneta a Jesus-Rei alternant amb el de la Caridad.

Abans de l'Ofici el Rt. Sr. Rector beneí una molt artística i bella bandera per l'Associació del S.C. de Jesús essent els padrins D. Mateu Amorós i D^a. Aina Aymar de Moragues.

OBRES DE SANTA TERESITA

DE VENTA EN LA
Llibreria A FERRER GINART.

H^a de un alma ed. castellana—tela 7'00
« d'un ànima ed catalana —tela 5'50
Vida de St.Teresina ed.catalana rústica 1'50
«de Sta Teresita—P.Javier,ed cast.tela 6'00
« Sta.Teresita para los niños,ed. cast« 3'00
Autobiografía de id ed castellana. tela 3'00
El Espíritu de Sta Teresita ed.cast tela 3'50
Devocionario de id, ed. cast. tela 2'50
Una rosa deshojada—423 pàgines 4 pts.
Pensaments de Sta Teresita en tela 2 pts.
«Pequeña Lluvia de rosas», folletó de 12

pàgines 0'50 pts Dna.
Caminito de la Infancia ed. cast .tela 2'00
« « ed popular 0'50
Novena, triduo y visita 0'50
Estampa tricomia para cuadro 5'00
« 27X34 0'50
Album de 20 postales id 2'00
Estampitas en fotografia, una 0'30
« marfilinas una 0'10
Papel cartas con timbre de la Santa.25 pliegos y
25 sobres 2'00

AGENCIA DE ARTA A PALMA
I VICEVERSA DE

ANTONI GILI (A) COMUNA
Y

B^{ME}.FLAQUER(A)MANGOL

SERVICI DIARI EN PRONTITUT I ECONOMIA

DE PREUS

ENCARREGS A DOMICILI

Palma -- Banch de S'oli, 24

DIRECCIO: Artá--Can Mangol, Angulo

• --Can Comuna Gentro

GRANJA BARCINO

PER TOTA CLASSE D'AVIRAM DE RAÇA
CUNIS, COLOMS, ALIMENTS ESPECIALS
PER POLLS, I Ponedores, INCUBADO-
RES; ANELLES. PLANS I CONSULTES
--() CONSELL-MALLORCA--

ALMACENES MATONS

DE

RAFAEL FELIU BLANES

CALLE DE JAIME II n.º 39 a 149

Palma de Mallorca

SASTRERIA PARA SEÑORA

Y CABALLERO

ARTICULOS Y NOVEDADES

PARA VESTIR DE TODAS CLASES

Ensaïmades i panets

En lloc se troben millós que a la

PANADERIA **Victoria**

ES FORN NOU

DEN

Miquel Roca Castell

A sa botiga he'l robareu sempre pans
pane's galletes, bescuits, rollets, i tota
cast ó pasticeria.

TA...BE SE SERVEIX A DOMICILI

Netedat, prontitut i economia

DESPAIG:

Carrer de Palma 3 bis. ARTA

EN JAUME PICO

(A) ROTCHET

té una Agencia entre Artá i Palma i he'l
va cada dia.

Serveix amb prontitut i seguredat tota
classe d'encàrregs

Direcció a Palma: Harina 8. An es cos-
tat des Centro Farmacèutic.

Artá: Palma n.º. 5

Tienda Vicens

PRECIOS FIJOS Y MUY REDUCIDOS

Tejidos EN y toda clase
Merceria de
Perfumeria comestibles

SE VENDEN MAQUINAS DE COSER

PFAFF E IMPERI

y toda clase de instrumentos

J.V.CALLE DE A. BLANES 58

Automòvils de lloguer

DELS GERMANS

SARD (A) TERRES

A cada arribada de tren van a l Estació.

Tenen servici combinat amb el Ferrocarril.

Excursions a Ses Coves, Calarratjada i demés
punts de Mallorca a preus convenguts.

DIRIGIRSE:

Carré d'En Pitxol n.º 8.

Id Son Servera n.º 29

ARTÁ.

NAUMAN MAQUINAS PARA COSER Y BORDAR

La Fábrica más grande de Máquinas
para coser y bordar del continente.

(MARCA ALEMANA)

DEPOSITARIO EXCLUSIVO EN ARTA

CAN GANANSI